

7.5.2021

VN/20585/2020

Tartuntatautilääkäreille

Karanteeniin ja eristykseen määrätyt äänestäjät

Perustuslain 14 §:n 3 momentissa säädetään jokaiselle äänioikeus kunnallisvaaleissa sen mukaan kuin lailla säädetään. Perustuslain 14 §:n 4 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tartuntatautilain 68 §:n 1 momentin mukaan karanteeni ja eristäminen on toteutettava siten, että henkilön oikeuksia ei tarpeettomasti rajoiteta.

Oikeusministeriö ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitos ovat yhdessä käyneet läpi kevään 2021 kuntavaalien terveysturvallista järjestämistä ja antaneet 10.2.2021 kuntien eri vaaliviranomaisille ohjeet kuntavaalien terveysturvallisesta äänestämisestä. Ohjeita on päivitetty kevään aikana. Päivitetyt ohjeet lähetetään tässä tiedoksi tartuntatautilääkäreille. Ne löytyvät osoitteesta:

<https://vaalit.fi/kuntavaalit-ja-koronavarautuminen>

Tartuntatautilääkäreitä pyydetään mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon nämä vaalien terveysturvallisuutta koskevat ohjeet, kun täysi-ikäisiä henkilöitä määrätään karanteeniin tai eristykseen kuntavaalien aikaan (26.5.-13.6.). Kuntien vastuulla on tarjota asianmukaiset suojavälineet äänestystä varten ja huolehtia äänestysjärjestelyjen terveysturvallisuudesta.

Karanteeni- ja eristysmääräyksen osalta äänestämiseen liittyvät terveysturvallisuusohjeet tarkoittavat käytännössä sitä, että henkilö voisi äänestää tietyin edellytyksin joko kotiäänestyksessä tai äänestyspaikan ulkotilassa. Äänestäjä voisi tilata kotiäänestyksen (ilmoittautumisen määräaika 1.6. klo 16) karanteenin tai eristyksen estämättä ja kotiäänestys voidaan toteuttaa, jos se on mahdollista tartuntavaaraa aiheuttamatta esimerkiksi äänestäjän pihalla tai tuuletetussa asunnossa riittävä etäisyys säilyttäen.

Karanteenissa tai eristyksessä olevan henkilön äänestys äänestyspaikan ulkotilassa olisi mahdollista siinä tapauksessa, että henkilön siirtyminen karanteeni- tai eristyspaikasta äänestyspaikalle ja takai-

sin voi tapahtua ilman kontakteja muihin ihmisiin (yli 2 metrin etäisyys ulkotilassa, ei sisätilassa samaan aikaan muiden henkilöiden kanssa, ei julkisessa kulkuneuvossa), hän on oireeton ja suojautuu asianmukaisesti kasvomaskilla. Äänestyspaikan pihalla täytyy olla mahdollisuus suorittaa äänestys ilman kontakteja muihin äänestäjiin. Kontaktin vaalivirkailijoihin tulee tapahtua hallitusti ja turvallisesti. Vaalivirkailijoita on ohjeistettu ja koulutettu terveysturvallisista äänestysmenettelyistä.

Tartuntatautilääkäreiden tulisi muotoilla karanteeni- ja eristyspäästösten ehdot sellaisiksi, että äänestäminen on mahdollista aina, kun se voidaan ohjeiden mukaisesti toteuttaa. Tartuntatautilääkärit voivat olla yhteydessä oman kunnan keskusvaalilautakuntaan ja varmistaa, että äänestysjärjestelyt ovat asianmukaisia karanteenissa ja eristyksessä olevien osalta. Keskusvaalilautakuntien yhteystiedot löytyvät: <https://vaalit.fi/kuntien-keskusvaalilautakunnat>

Kotiäänestyksen vaalitoimitsijat ja laitosaänestyksen vastaanottavat vaalitoimikuntien jäsenet rokoteetaan koronavirusta vastaan hyvissä ajoin ennen vaaleja. Linkki päätökseen:

<https://valtioneuvosto.fi/paatokset/istunto?sessionId=0b00908f80721efb>

Omaehtoisessa karanteenissa olevat äänestävät pääosin samoilla menettelyillä kuin muut äänestäjät: <https://vaalit.fi/koronaohjeita-aanestajille>. Ennakoäänestyksen aikana omaehtoisessa karanteenissa olevia kehoitetaan odottamaan vaalipäivään. Monissa kunnissa järjestetään ennakoäänestystä ulkona, esimerkiksi katoksissa tai drive-in-äänestyksenä.

Lisätietoja karanteenissa ja eristyksessä olevien äänestyksen järjestämisestä:

Heini Huotarinen, oikeusministeriö, heini.huotarinen@om.fi puh. 029 515 0127

Laura Nurminen, oikeusministeriö, laura.nurminen@om.fi puh. 029 515 0008

Jari Jalava, THL, jari.jalava@thl.fi puh. 029 524 6629

Dinah Arifulla, THL, dinah.arifulla@thl.fi puh. 029 524 8835

OIKEUSMINISTERIÖ

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS